

**Propunerile și obiecțiile CCI a RM pe marginea proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează
propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2023**

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
Art. I. - Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi:	
<p>1. La articolul 6, după alineatul „să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate” se introduce un alineat cu următorul cuprins:</p> <p>„să efectueze în raport cu persoanele fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.90 alin.(3) și art.90¹ din Codul fiscal în mărime ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual;”.</p>	<p>Se propune excluderea sau revizuirea acestei prevederi. Există situații precum pierderea cardului, litigii, restricții, etc. sau există persoane cu acte de identitate expirate sau nu le pot deține sau durează eliberarea acestora (pentru nerezidenți eliberarea cardului durează până la 3 luni). De asemenea, persoanele cu dizabilități care lucrează de la distanță nu pot aplica în toate cazurile cardul sau există cazuri în care din eroare executorii judecătorești blochează conturile, iar până la clarificarea situației poate trece un timp îndelungat (luni sau mai mult de un an). Spre exemplu în România este prevăzută doar pentru unele situații limita de 10 000 RON, fără limitarea anuală (Legea 70/2015).</p>
Art. IV. - Codul fiscal nr.1163/1997	
<p>2. Articolul 8 alineatul (2): litera c), după cuvintele „dările de seamă fiscale” se completează cu cuvintele „și informațiile”;</p>	<p>Se propune expunerea prevederii într-o redacție mai explicită or diverse ”rapoarte” ce se numesc ”informații”, de exemplu IRM 19 etc., sau note de informare, IASL etc.</p>
<p>3. La articolul 12 punctul 1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) plățile efectuate pentru obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de muncă/serviciu reglementate în Hotărârea Guvernului nr. 1609/2003.”.</p>	<p>Se propune excluderea acestei prevederi. Sunt posibile relații specifice sau relații civile concomitent cu relațiile de munca or, angajatul urmează a fi concediat pentru o perioadă când acesta elaborează sau efectuează obiectul proprietății intelectuale, după care urmează a fi reangajat.</p>
<p>7. Articolul 21 se completează cu alineatele (5¹) și (6) cu următorul cuprins: „(5¹) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri pentru care nu se calculează amortizarea, se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea contabilă și valoarea de piață la momentul donării. (6) Veniturile contribuabililor care desfășoară activitate de întreprinzător obținute din tranzacțiile economice cu fondatorii sau</p>	<p>Se propune excluderea alin. (5¹) și (6). În redacția actuală a art. 21 alin. (5) urmează a fi specificat că norma se referă la bunuri pentru care se calculează amortizarea. Nu se calculează amortizarea în scopuri fiscale, deoarece sunt și prevederile IAS 40 și anume aplicarea metodei valorii juste, unde tot nu se calculează amortizarea. Odată cu introducerea alineatului (6) în modificarea propusă, urmează a fi revizuit art. 24 alin. (8) din Codul Fiscal”. În cazul în care prețul de piață se va constata mai mic decât costul vânzătorilor, tranzacțiile cu persoanele interdependente vor fi tratate discriminatoriu în raport cu tranzacțiile cu persoane independente. Or, pot exista situații când concomitent se va impozita</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
<p>alte persoane interdependente efectuate la preț mai mic decât prețul de piață se vor ajusta în scopuri fiscale la prețul de piață.”</p>	<p>și diferența de venit, și pierderea nu va fi deductibilă. Totodată, norma cu privire la ajustarea veniturilor ar trebui să fie orientată în măsură egală spre ajustarea situației fiscale pentru ambele părți ale tranzacției – majorarea veniturilor impozabile la furnizor și diminuarea veniturilor impozabile (majorarea cheltuielilor deductibile) la cumpărător/beneficiar.</p>
<p>9. La articolul 26¹: „(6¹) Prin derogare de la prevederile alin.(6), întreprinderile mari clasificate în conformitate cu prevederile Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix. Mărimea amortizării mijlocului fix ce urmează a fi dedusă se determină, după cum urmează: - pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din costul de intrare a mijlocului fix; - pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii neamortizate a mijlocului fix la durata de funcționare utilă rămasă a acestuia.”</p>	<p>Se propune aplicarea acestei prevederi tuturor categoriilor de entități, deoarece toate au trecut prin pandemii, situații de criza etc.</p>
<p>9. La articolul 26¹: „(19) Suma amortizării mijlocului fix care participă la crearea unui nou mijloc fix nu se include în costul de intrare a acestuia.”</p>	<p>Se propune excluderea acestui alineat. Normele existente în art. 26¹ din Codul Fiscal sunt suficiente pentru determinarea adecvată a valorii mijloacelor fixe în scopuri fiscale. Propunerea de a introduce norma dată nu se bazează pe careva calcule fundamentale pe termen lung privind impactul financiar și fiscal al modificării. Modificările propuse demonstrează că, în timp, urmare a reversării diferențelor temporare legate de operațiunile cu mijloacele fixe, efectul fiscal este identic. Deducerea amortizării fiscale, bazată pe principii de recunoaștere și evaluare a valorii de intrare a acestora, de deducere a cheltuielilor de reparații, de calcul a amortizării, de determinare a rezultatelor din ieșirea mijloacelor fixe este un mecanism extrem de complex, care poate include operațiuni multiple și variate, iar asemenea modificări complică nejustificat aceste reglementări fără a genera un efect favorabil atât pentru agentul economic, cât și pentru bugetul de stat. Menționez, că art. 6 din Codul Fiscal, impozitele și taxele se bazează pe principii precum certitudinea impunerii și randamentul impozitelor, iar varianta propusă sporește semnificativ efortul depus pentru respectarea acestei norme, precum și efortul depus pentru administrarea acesteia. De asemenea, modificarea propusă nu precizează care anume amortizări nu trebuie să fie incluse în costul de intrare a altui mijloc fix – amortizarea contabilă sau cea fiscală, iar norma</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
	proiectului va necesita modificarea și ajustarea Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale.
<p>16. La articolul 71 alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră:”</p>	<p>Se propune excluderea sintagmei „indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate”. Aceasta extinde nejustificat aria de impunere a veniturilor nerezidenților asupra veniturilor obținute în afara Republicii Moldova, fapt ce contravine normelor internaționale de impozitare.</p> <p>Codul Fiscal art. 1, alin (1) prevede că ”în prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova”</p>
<p>21. Articolul 90¹: la alineatul (3⁷), textul „3%” se substituie cu textul „12%”</p>	<p>Se propune revizuirea acestei prevederi. Majorarea cotei de impunere a dobânzilor plătite persoanelor fizice va contribui la diminuarea tendinței acestora de a păstra mijloacele bănești la depozite bancare în RM.</p>
<p>27. Articolul 103 alineatul (9⁴)</p>	<p>Se propune scutirea de TVA fără drept de deducere a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori prin completarea alineatului (9⁴) cu textul ”..precum și deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori, deșeuri de ambalaje importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova”.</p> <p>Ținând cont de faptul că deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori, precum și deșeurile de ambalaje, sunt dintre cele mai periculoase deșeuri solide și este necesară motivarea agenților economici pentru colectarea acestora, în special pe motiv că pentru reciclarea acestora agentul economic suportă cheltuieli mari - până la 500€ per tonă fără a lua în calcul transportul până la reciclatorul final (cel mai apropiat punct de reciclare este în România).</p>
<p>27. Articolul 103: alineatul (1): punctul 13) va avea următorul cuprins: „13) serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;”:</p>	<p>Se propune expunerea punctului 13) din alineatul (1) în următoarea redacție:</p> <p>„13) serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal; serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor; ”.</p> <p>Propunerea în cauză reiese din angajamentele Republicii Moldova din Acordul de asociere RM-UE de a transpune în legislația națională prevederile Directivei poștale a UE nr 97/67/CE din 15 decembrie 1997, prin care: Statele membre adoptă măsuri pentru a asigura că tarifele pentru fiecare dintre serviciile care fac parte din prestarea serviciului universal sunt conforme</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
	<p>cu principiul: prețurile trebuie să fie accesibile și trebuie să fie la un nivel la care toți utilizatorii au acces la serviciile furnizate.</p> <p>Astfel, conform art.21 din Legea comunicațiilor poștale nr.36/2016 în care au fost transpuse prevederile Directivei, dreptul de acces la serviciul poștal universal reprezintă dreptul de a beneficia de furnizarea permanentă a serviciilor incluse în sfera serviciului poștal universal, de un anumit nivel de calitate, în orice punct de pe teritoriul Republicii Moldova, la tarife accesibile tuturor utilizatorilor, în condiții nediscriminatorii.</p> <p>Scutirea de TVA va fi aplicabilă doar pentru serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal. Scutirea va asigura tarife accesibile tuturor utilizatorilor la furnizarea acestor servicii. Nomenclatorul serviciilor poștale universale este stabilit în articolul 22 din Legea 36/2016 și include: scrisorile, pachetele mici și coletele până la 10 kg. Celelalte servicii: colete mai mari de 10kg, trimiteri EMS, servicii de curier rapid și altele nu vor cădea sub incidența scutirilor de TVA.</p>
<p>35. Articolul 124: alineatul (16) și (17) se abrogă.</p>	<p>Se propune menținerea alin. (16) Modificările propuse prevăd abrogarea articolului 124 alin.(16), și respectiv anularea scutirii de accize, aferentă alcoolului etilic nednaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică.</p> <p>Autorii menționează că modificarea propusă va condiționa dreptul agentului economic de trecere în cont a accizelor achitate la procurarea mărfurilor supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri supuse accizelor. Reieșind din aceasta, accizele achitate la alcool etilic utilizat în producerea parfumurilor și apei de toaleta va genera o trecere în contul producătorului, care va fi compensată cu accizele calculate la realizarea produselor finite de parfumerie, supuse accizelor conform capitolului IV Codului Fiscal.</p> <p>Însă, accizele achitate la alcool etilic utilizat în fabricarea producției cosmetice nu vor fi permise spre deducere, deoarece produsele cosmetice nu sunt mărfuri supuse accizelor. În consecință, accizele achitate vor fi reflectate în costul producerii și o să majoreze esențial prețul de vânzare al producției fabricate de producătorii locali, nu și a celor importate.</p> <p>O simplă estimare a impactului modificărilor propuse asupra costului producției fabricate pe parcursul a 9 luni ale anului 2022 de către „Viorica-Cosmetic” SA, indică o creștere cu circa 20,0 mln. lei. Pentru unele produse cosmetice (precum loțiuni parfumate, tonice, creme), creșterea prețului de cost va constitui de la 40% la 50%. Creșterea prețurilor de vânzare a</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
	<p>produselor cosmetice va afecta, în mod special, producătorii locali, produsele cărora vor deveni necompetitive pe piața internă. Produsele de import sau din zonele economice libere, care sunt scutite de plata accizelor, vor fi favorizate.</p> <p>În consecință, vom atesta diminuarea volumului de producere, reducerea numărului locurilor de muncă și, respectiv, diminuarea cuantumului impozitelor achitate în bugetul public (impozitului pe venit, taxa pe valoare adăugată, impozitelor reținute din salarii, fondului social angajator și altor impozite și taxe).</p> <p>De menționat, că producătorii europeni, care utilizează alcoolul etilic ca materie primă în scopuri industriale sunt scutiți de plata accizei. Astfel, aprobarea propunerii de anulare a scutiților prevăzute actualmente de Codul Fiscal, va afecta grav nivelul de competitivitate a producătorilor locali pe piețele internaționale.</p>
<p>50. Articolul 188 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) Prin derogare de la prevederile alin.(4), darea de seamă fiscală corectată și prezentată în baza art.92 alin. (2) și (3) va fi luată în considerare după efectuarea controlului fiscal și va modifica darea de seamă precedentă doar aferent contribuțiilor de asigurări sociale sau dacă corectările au fost efectuate la solicitarea organului fiscal.”.</p>	<p>Se propune excluderea prevederii sau expunerea într-o redacție mai explicită. „(4¹) Prin derogare de la prevederile alin.(4), darea de seamă în baza art.92 alin. (2) și (3) poate fi prezentată corectat, inclusiv și dacă perioada a fost supusă controlului fiscal, modificând darea de seamă precedentă doar aferent contribuțiilor de asigurări sociale și a modificării statutului perioadei sau dacă corectările au fost efectuate la solicitarea organului fiscal”.</p> <p>Urmând această prevedere, contribuabilul va fi lipsit de posibilitatea de a corecta desinestătător în scopul conformării benevole.</p> <p>Dările de seamă menționate conțin date inclusiv referitoare la baza de calcul a drepturilor de asigurări sociale la care au dreptul persoanele fizice, statutul persoanelor, perioade etc., iar târăgănarea procesului de corectare a acestora afectează nemijlocit acest drept.</p>
<p>52. Titlul V se completează cu articolul 189¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(1) În cazul în care, în cadrul controlului fiscal, se va stabili că o anumită tranzacție a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare această tranzacție sau o va recalifica conform scopului economic real al acesteia, cu calcularea, după caz, a obligațiilor aferente corespunzător recalificării efectuate.</p>	<p>Se propune excluderea articolului 189¹ Prevederile acestuia contravin principiilor fundamentale ale legislației civile, printre care cele din art. 1 din Codul Civil al RM,</p> <p>Normele actuale de drept civil nu prevăd proceduri de recalificare a tranzacțiilor (prin urmare o asemenea formulare depășește și contravine normelor civile).</p> <p>Totodată, dacă articolul dat are în vedere nulitatea actului juridic, atunci în conformitate cu Codul Civil al RM, nulitatea actului juridic poate fi declarată doar de instanța de judecată (Capitolul III, Titlul III din Codul civil).</p> <p>Fără o reglementare clară și un mecanism de aplicare extrem de prudent și bine gândit, o asemenea normă poate duce la abuzuri și imixtiuni din partea organelor de control fiscal, iar rezultatele controlului vor depinde de nivelul de pregătire și înțelegere a legislației în vigoare,</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
<p>(2) Neacceptarea sau recalificarea tranzacției se efectuează pentru următoarele situații:</p> <p>a) Tranzacția reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil;</p> <p>b) Tranzacția a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național;</p> <p>c) În temeiul tranzacției contribuabilul a obținut sau urmează să obțină, direct sau indirect, avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului.</p> <p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol și calculării obligațiilor ca urmare a neacceptării sau recalificării tranzacțiilor, Serviciul Fiscal de Stat va efectua controlul fiscal și poate determina obligațiile în privința tuturor părților implicate.</p> <p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.</p> <p>(5) În vederea stabilirii scopului real și recalificării unui împrumut, Serviciul Fiscal de Stat se va axa, în principal, pe următorii factori:</p> <p>a) prezența sau absența unei date de scadență fixă;</p> <p>b) nerambursarea împrumutului la data scadență sau modificarea acesteia;</p> <p>c) intenția părților și circumstanțele tranzacției;</p> <p>d) prevederea unei rate fixe a dobânzii;</p> <p>e) capacitatea de a rambursa împrumutul (existența activelor și lichidităților);</p> <p>f) capacitatea de a obține fonduri din instituții financiare;</p> <p>g) comportamentul părților în privința rambursării împrumutului;</p> <p>h) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori;</p> <p>i) clauze contractuale simulate, în mod special în ce privește obligația de rambursare a împrumutului;</p> <p>j) raportul dintre datorie și capitalul propriu;</p> <p>k) sursa de restituire a împrumutului.”.</p>	<p>manifestat de colaboratorii fiscali.</p> <p>Totodată, este inechitabil ca într-o normă generală să fie inclusă norma specială cu privire la reclasificarea unei tranzacții și anume - a împrumuturilor.</p> <p>Redacția propusă a acestei norme trezește incertitudini în aplicare și administrare, în timp ce impozitele și taxele trebuie să se bazeze inclusiv pe principiul certitudinii impunerii, care presupune existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale.</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
<p>71. „Capitolul 11² REGULI SPECIALE REFERITOR LA DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI</p>	<p>Se propune revizuirea prevederilor acestui capitol în vederea expunerii acestora într-o redacție explicită. Inclusiv este necesară:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea noțiunii de control; - specificarea standardelor internaționale concrete; - formularea noțiunilor: de tranzacție, preț de transfer, principiu lungimii brațului, etc.; - descrierea metodelor pentru stabilirea prețului conform principiului lungimii brațului; - expunerea clară a modului de completare și prezentare a dosarului prețului de transfer. <p>De asemenea, recomandăm limitarea doar la tranzacțiile transfrontaliere și limitarea expresă a aplicabilității în timp prin includerea prevederii că, din momentul intrării în vigoare a modificării, mecanismele de administrare fiscală și măsurile de sancționare nu vor fi aplicate tranzacțiilor încheiate și/sau desfășurate până la intrarea în vigoare a normei vizate.</p> <p>Modificările de amploare în legislația fiscală urmează a fi efectuate cu maximă prudență, cu aplicarea unei perioade de grație și adaptare a cadrului legislativ, pentru a oferi contribuabililor și organelor de administrare posibilitatea de a-și ajusta practicile și documentația la noile reglementări.</p>
<p>73. Articolul 234 alineatul (1²) se abrogă.</p>	<p>Se propune excluderea alineatului. Abrogarea alineatul (1²) al art. 234 va lipsi contribuabilul de dreptul de a fi absolvit de sancționare în cazul în care prin acțiunile sale neconforme nu a fost prejudiciat bugetul.</p>
<p>75. La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau” se exclude</p>	<p>Se propune expunerea alineatului în următoarea redacție: „La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat)” se exclude.</p>
<p>76. Articolul 260 se completează cu alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins:</p> <p>”(6) Neprezentarea, prezentarea incompletă sau tardivă a dosarului prețului de transfer se sancționează cu amendă de la 300 000 lei la 500 000 lei.</p> <p>(7) Prezentarea informației neveridice stabilite la art.226¹⁹ se sancționează cu amendă în mărime de la 30 000 lei la 50 000 lei pentru fiecare informație neveridică, dar nu mai mult de 500 000 de lei.”.</p>	<p>Se propune revizuirea prevederilor acestor alineate. Aplicarea unei sigure grile de amenzi pentru încălcări evident diferite ca gravitate (acțiunile de neprezentare, prezentare incompletă sau tardivă a dosarului nu pot fi echivalente după gravitatea încălcării) încalcă principiul echității fiscale.</p> <p>Drept exemplu poate servi Codul de Procedură Fiscală a României: Art. 336 (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii, infracțiuni:</p> <p>e) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor de întocmire a dosarului prețurilor de transfer în condițiile și la termenele prevăzute prin ordinul președintelui A.N.A.F., precum și nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației de a prezenta dosarul prețurilor de</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
	transfer la solicitarea organului fiscal central în condițiile art. 108 alin. (2); (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel: c) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. e)-h).
<p>80. Articolul 280 alineatul (1): litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”; la litera a1) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	<p>Se propune excluderea acestor modificări. Eliminarea cotei maxime la impozitele și taxele locale poate conduce la abuzuri. Practica precedentă când consiliile locale, nefiind limitate în dreptul de a stabili oricare quantum al taxelor și impozitelor locale, aprobau cote exagerate, prin aceasta defavorizând anumite domenii de activitate comercială și de prestări sericii.</p>
<p>85. La articolul 301 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Plătitorii taxelor pentru resursele naturale prezintă Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă și achită pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune taxele în cauză, după cum urmează: taxa pentru apă – la bugetul local de nivelul al doilea; taxa pentru extragerea mineralelor utile – 50% din quantumul taxei se varsă la bugetul local de nivelul întâi și respectiv 50 % din quantumul taxei se varsă la bugetul local de nivelul al doilea; taxa pentru folosirea subsolului - la bugetul local de nivelul al doilea.</p>	<p>Se propune excluderea acestor modificări. Se pune în sarcina contribuabilului obligațiile de repartizare a surselor bugetare, ceea ce reprezintă responsabilități și efort în plus depus de agentul economic, astfel acesta îndeplinind parțial, de fapt, funcțiile de administrare a finanțelor publice ce aparțin autorităților publice centrale și locale.</p>
<p>Art. XI Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală</p>	
<p>La articolul 23 din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.18-19 art.57), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Persoanele fizice, incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2, care pe parcursul anului se includ în una din categoriile de plătitori prevăzute la pct.2</p>	<p>Se propune excluderea acestor prevederi. Deși aparent temporare, aceste prevederi vor genera impunere dublă cu prime de asigurare obligatorie de asistență medicală a persoanei fizice (o dată la achitarea sumei fixe și a doua oară la reținerea din salarii și alte recompense). Prin intermediul acestor prevederi se pune în sarcina subiectului impunerii administrarea, în cazul dat, restituirea anumitor prelevări obligatorii.</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri
<p>din anexa nr.1 și care confirmă achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul respectiv, vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense pentru perioada respectivă, cu posibilitatea de a solicita restituirea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă achitată, în cuantum proporțional numărului de zile din anul de gestiune în care acestea au făcut parte din categoriile de plătitori prevăzute la pct.2 din anexa nr.1.</p>	
Art. XVIII. Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă	
<p>Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2017, nr. 364-370 art. 618), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4, alineatul (1), textul „între 35 și 55 de lei” se substituie cu textul „între 55 și 70 de lei”;</p> <p>2. La articolul 7 alineatul (2), sintagma „(datorate de angajator și angajat)” se exclude.</p>	<p>Se propune stabilirii indexării anuale, cu mențiunea expresă în actul normativ, având la bază rata inflației stabilită de BNM.</p> <p>De asemenea, se propunem</p> <ul style="list-style-type: none"> - excluderea plafonului minim; - majorarea limitei în cazul hranei organizate, care a rămas la nivelul de 45 lei.
Art. XIX. Codul Vamal nr.95/2021	
<p>Codul Vamal nr.95/2021</p>	<p>Considerăm inacceptabilă intrarea în vigoare a modificărilor la codul vamal din februarie 2023, având în vedere că nu au fost realizate prevederile art. 426 din Cod implicit că Guvernul, până la data de 1 ianuarie 2023 va aproba actul normativ de punere în aplicare a prezentului cod, care va intra în vigoare la aceeași dată cu acesta.</p> <p>Totodată, propunem examinarea modificărilor în acest cod în legea aparte și în corelare cu proiectul de regulament de aplicare a codului.</p>

Propuneri adiționale de politici bugetar-fiscale pentru anul 2023

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Propuneri
Art. IV. - Codul fiscal nr.1163/1997	
<p>Articolul 103 alin. (9²) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile necomerciale care corespund cerințelor art.52, în scop de construire a instituțiilor de asistență socială, precum și mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către aceste organizații necomerciale pentru necesitățile instituțiilor menționate.</p>	<p>Se propune completarea alin. (9²) după cuvintele „în scop de construire a instituțiilor de asistență socială” cu cuvintele „sportului, educației fizice și turismului social, protecției mediului”.</p> <p>În acest fel va fi stimulată dezvoltarea protecției mediului înconjurător în Republica Moldova, prin intermediul organizațiilor necomerciale.</p>
<p>Articolul 104. Livrările scutite de T.V.A. cu drept de deducere Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere:</p>	<p>Se propune completarea art. 104 cu litera b¹) cu următorul conținut: ”b¹) energia electrică de echilibrare pentru participanții la piața energiei electrice”</p> <p>Începând cu 01/06/2022 au intrat în vigoare Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283 din 07.08.2020, conform cărora piața centralizată și obligatorie pentru toți titularii de licență (producere, distribuție, transport, furnizare), care este una de echilibrare.</p> <p>Totodată, Titlul III al Codului Fiscal nu acoperă întregul proces și participanți ai pieței de echilibrare, ceea ce generează dificultăți în aplicarea cotei T.V.A., dat fiind faptul, ca până la moment nu existat un precedent în vederea aplicării cotelor T.V.A. pentru energia electrică de echilibrare.</p> <p>Aplicarea pentru energia electrică de echilibrare a cotei scutit de T.V.A. cu drept de deducere va aduce în concordanță legislația fiscală cu modificările Regulilor pieței energiei electrice.</p>
La Legea nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor	
<p>Anexa la legea nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor</p>	<p>Se propune eliminarea taxei de import la materia primă ce nu se produce pe teritoriul Republicii Moldova și care este utilizată în procesul de producere de către entitățile locale și anume, eliminarea următoarelor taxe vamale:</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
Propuneri

Nr. crt	Denumirea materiei prime	Poziția tarifară	Taxa vamală în R.M., %
1	Grăsimile de patiserie de specialitate	1511 90 19	15
2	Arahide Migdale Cajou	1202 42 00 0802 12 90 0801 32 00	10
3	Alune de pădure	0802 22 00	10
4	Produse de cacao (cacao praf, cacao triturată)	1805 00 00 1803 20 00	5
5	Melasă de amidon/porumb	1702 30 90	10%, în limita contingentului 75% -peste limită
6	Ambalaj și materiale de ambalat	3920 43 10 3920 62 90	6,5

Lipsa totală sau taxe vamale mici în statele vecine (Ucraina, România) pentru materia primă similară, au drept urmare micșorarea cotei pe piață a producătorilor autohtoni și a importului în masă a produselor alimentare din alte țări. Aceasta are, de asemenea, o influență enormă asupra pierderii de valută de către Republica Moldova.

Taxa vamală indicată în tabelă este preluată din legislația vamală a R.M. și Ucrainei.

Nr . crt	Denumirea materiei prime	Poziția tarifară	Taxa vamală în R.M., %	Taxa vamală în Ucraina, %
1	Grăsimile de patiserie de specialitate	1511 90 19	15	15
2	Arahide Migdale Cajou	1202 42 00 0802 12 90 0801 32 00	10	0-5, în dependență de caracteristici
3	Alune de pădure	0802 22 00	10	0
4	Produse de cacao (cacao praf, cacao triturată)	1805 00 00 1803 20 00	5	0
5	Melasă de amidon/porumb	1702 30 90	10%, în limita contingentului 75% -peste limită	5
6	Ambalaj și materiale de ambalat	3920 43 10 3920 62 90	6,5	5

Anexa la legea nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor

Se propune scutirea de plata drepturilor de import aplicate:

- materiei prime destinată incubației - ouă pentru incubație (04071100 ouă);
- premixuri și adaosuri pentru hrana păsărilor (23099096 – Preparate pentru hrana animalelor, inclusiv preamestecurile);
- 0105 - pui de 1 zi.

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Propuneri																		
	<p>Această măsură ar permite eliberarea mijloacelor financiare pentru a fi utilizate în procesul incubației, proces foarte costisitor, care, până la ecluzarea puilor, generează cheltuieli substanțiale, în special, cele legate de resursele energetice, care urmare conflictului din regiune au crescut substanțial.</p>																		
<p>Art. VIII. - Legea nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului</p>																			
<p>Articolul 11. Taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului (4) Cota taxei pentru mărfurile ce cauzează poluarea mediului în procesul utilizării se stabilește după cum urmează:</p>	<p>Completarea alin. 4 al art.11 cu cifta 5), în următoarea redacție: ”pentru învelișul individual de protecție (clasificat la pozițiile tarifare 3920, 7607), care conține produse.</p> <table border="1" data-bbox="936 491 2123 826"> <tbody> <tr> <td>pînă la 0,01 kg greutatea produsului inclusiv</td> <td>una bucată</td> <td>0,10 lei</td> </tr> <tr> <td>peste 0,01 kg greutatea produsului pînă la 0,02 kg greutatea produsului inclusiv</td> <td>una bucată</td> <td>0,27 lei</td> </tr> <tr> <td>peste 0,02 kg greutatea produsului pînă la 0,05 kg greutatea produsului inclusiv</td> <td>una bucată</td> <td>0,40 lei</td> </tr> <tr> <td>peste 0,05 kg greutatea produsului pînă la 0,1 kg greutatea produsului inclusiv</td> <td>una bucată</td> <td>0,60 lei</td> </tr> <tr> <td>peste 0,1 kg greutatea produsului pînă la 0,2 kg greutatea produsului inclusiv</td> <td>una bucată</td> <td>1,00 lei</td> </tr> <tr> <td>peste 0,2 kg greutatea produsului</td> <td>una bucată</td> <td>2,00 lei</td> </tr> </tbody> </table> <p>Calcul taxei propuse reiese din următorul : o bomboană cântărește cel puțin 3 grame.</p> <p>Subiecții acestei legi sunt persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, a căror activitate economică este generatoare de poluanți și care în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, emisiile (deversările) de poluanți în mediu și depozitarea deșeurilor de producție.</p> <p>Conform articolului 11 din această lege, întreprinderile care importă ambalaje / etichetă sunt obligate să achite taxa pentru mărfurile care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului, pe când importatorii produselor de cofetărie ambalate în <i>înveliș individual de protecție</i> nu achită astfel te taxe.. În acest caz, producătorul local nu are condiții de concurență echitabile pe piața locală.</p>	pînă la 0,01 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,10 lei	peste 0,01 kg greutatea produsului pînă la 0,02 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,27 lei	peste 0,02 kg greutatea produsului pînă la 0,05 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,40 lei	peste 0,05 kg greutatea produsului pînă la 0,1 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,60 lei	peste 0,1 kg greutatea produsului pînă la 0,2 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	1,00 lei	peste 0,2 kg greutatea produsului	una bucată	2,00 lei
pînă la 0,01 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,10 lei																	
peste 0,01 kg greutatea produsului pînă la 0,02 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,27 lei																	
peste 0,02 kg greutatea produsului pînă la 0,05 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,40 lei																	
peste 0,05 kg greutatea produsului pînă la 0,1 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	0,60 lei																	
peste 0,1 kg greutatea produsului pînă la 0,2 kg greutatea produsului inclusiv	una bucată	1,00 lei																	
peste 0,2 kg greutatea produsului	una bucată	2,00 lei																	